

12. září – 9. prosince 2018 / September 12 – December 9, 2018

Císařská konírna Pražského hradu The Imperial Stables at Prague Castle

Autori / Authors:

Markéta Ježková, Jitka Šosová

Architektonické a grafické řešení Architectural and Graphic Design:

Jaroslav Obst

Vstupné / Admission:

Plné / Full 100 Kč

Snižené / Reduced 50 Kč

Rodinné / Family 200 Kč

Otevřeno denně od 10.00 do 18.00

Open daily 10 a.m. to 6 p.m.

Výstava se koná pod záštitou
prezidenta republiky pana Miloše Zemana.

The exhibition is held under the auspices
of the President of the Republic Miloš Zeman.

Informace / Information: 224 372 434

www.hrad.cz

FCB/ Kultura na Hradě

Změna programu vyhrazena!

Pořadatelé:

Partneři:

Mediální partneři:

Antonín Chittussi, Les ve Fontainebleau /The Forest at Fontainebleau/, 1879, HS 00503, © Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

Jaroslav Čermák, Zrcadlo /Mirror/, 1862, HS 00514
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

Jan Preisler, Černé jezero /The Black Lake/, 1904, HS 00546
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

Jindřich Prucha, Z Českomoravské vrchoviny – pohreb,
/From the Bohemian-Moravian Highlands – Funeral/, 1911, HS 00517
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

TOŽ tO KUPTĚ!

TGM A SBÍRKA UMĚNÍ
PRO PRAŽSKÝ HRAD

Well then, buy it!

TGM AND THE CASTLE
ART COLLECTION

Publikace, z níž bylo čerpáno, je užívána v Národní kultovní České republice, foto Karel Pilicka.

TOŽ TO KUPTE! TGM A SBÍRKA UMĚNÍ PRO PRAŽSKÝ HRAD

Výstava představuje presidentskou sbírku výtvarného umění na Pražském hradě. Ta vznikla díky finančním darům, které k 70. a 80. narozeninám dostal k dispozici prezident Masaryk, aby jimi podpořil kulturní a sociální aktivity. Na budování umělecké sbírky byly využity úroky, proto se s ním začalo až na konci 20. let. Následující prezidenti k nákupům děl pro Hrad využívali stejného fondu až do měnové reformy roku 1953.

Výstava se zaměřuje především na osobité přístupy, které ke sbírání uměleckých děl zastávaly jednotlivé hlavy státu. Ukazuje, že TGM inicioval vznik souboru českého umění 19. století, zatímco Edvard Beneš si oblíbil moderní umění, které pro Hrad velkoryse nakupoval. Během mandátu Emila Hácha byla díla pořizována především z výstav, které si kladly za cíl zlepšit životní podmínky umělců. Klement Gottwald se osobního podílu na umělecké sbírce vzdal a předal tento úkol kolektivu – komisi složené z odborníků.

Sbírání uměleckých děl však stálo spíše na okraji presidentské administrativy. Do akvizic tak bylo zapojeno jen několik osob a zdaleka ne všichni oficiálně. Výstava proto připomíná i ty, kteří byli na rozdíl od prezidentů méně viditelní, ale zcela zásadní. Především se jednalo o Václava Viléma Štechy, historika umění, který byl k projektu přizván jako znalec. Znal pražské galeristy, měl dobrý přehled o dílech, která se nacházela v soukromých sbírkách, i zkušenosti z československé státní správy a budování institucionální sbírky umění.

Další dvě představované osobnosti měly k presidentské kanceláři bližší vztah. Alice Masaryková zde sice nezastávala žádný oficiální úřad, ale TGM ji pověřil reprezentačními povinnostmi prezidentské domácnosti. Vzhledem ke svému zájmu o umění a roli sbírky v presidentské reprezentaci se k dílům často osobně vyjadřovala, někdy je dokonce sama navrhovala k nákupu. Jindřich Říha z titulu správce fondu řídil nákupy po administrativní stránce a v Kanceláři prezidenta republiky strávil většinu své profesní dráhy. Na základě Štechových posudků předkládal díla ke schválení, setkával se s prodávajícími a vyřizoval platby. T. G. Masaryka a Edvarda Beneše doprovázel při návštěvách výstav. Část těchto povinností vykonával i po svém penzionování téměř až do zániku fondu.

Markéta Ježková, Jitka Šosová

Josef Mánes, Ukolébavka /Lullaby/, 1856, HS 00384
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

Ota Nejedlý, Zelinářské pole /Vegetable Field/, 1950, HS 01343
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

WELL THEN, BUY IT! TGM AND THE PRAGUE CASTLE ART COLLECTION

The exhibition presents the fine art collection assembled by Czechoslovak presidents at Prague Castle. It originated with the monetary gifts received by President Masaryk on his 70th and 80th birthdays for the support of cultural and social activities. The art collection was built from the interest accumulated from these funds, and therefore the acquisition process did not begin until the end of the 1920s. The funds were used by subsequent presidents to buy artworks for the Castle until the currency reform of 1953.

The exhibition focuses above all on the individual approaches taken by each head of state towards the collection of works of art. It shows that TGM initiated the collection of 19th century Czech art, whereas Edvard Beneš preferred contemporary art, which he purchased for the Castle. Under Emil Hácha's mandate, works were acquired mainly from exhibitions with the aim of ameliorating living conditions for artists during the occupation. Klement Gottwald surrendered his personal involvement in the collection of art to a collective – a commission of experts.

The art collection, however, was always on the periphery of the responsibilities of the presidential administration. It therefore involved only a few people, not all of them officially. The exhibition is thus a reminder of personalities who were less visible than the holders of the presidential office, but just as essential. At the head of them stood the art historian Václav Vilém Štech, invited to join the project because of his professional expertise. He knew the Prague gallery owners and had an overview of works in private collections, as well as experience in Czechoslovak state administration and in building collections of art for institutions.

Two other personalities had a closer relationship with the president's office. Although Alice Masaryk did not hold any official position, TGM entrusted his daughter with the representative responsibilities of the presidential household. Her interest in art and in the role the collection played in the representation of the president frequently led her to become personally involved, sometimes herself suggesting the acquisition of certain works. Jindřich Říha as fund manager was responsible for the administrative side of acquisitions, and spent most of his professional career in the Office of the President of the Republic. Based on Štech's assessments, he submitted works for approval, met the vendors, and arranged payment. He also accompanied presidents Masaryk and Beneš on visits to exhibitions. Some of his duties he carried out even after retirement, almost until the currency reform brought the fund to an end.

Markéta Ježková, Jitka Šosová

Antonín Slavíček, Motiv z Kameniček /Motif from Kameničky/, 1904, HS 00549
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

Jan Slavíček,
Portrét Herbery Masarykové
/Portrait of Herberta Masaryková/,
po / after 1935, HS 00670
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc

Hanuš Schwaiger, Člověk je tu /A Human is Here/, 1887, HS 00548
© Správa Pražského hradu, foto Jan Gloc